

З цього приводу, доцільно запропонувати комплекс заходів, спрямованих на подолання існуючих проблем розвитку вітчизняного фондового ринку та забезпечення його ефективного функціонування. Наприклад, такі як: підвищення капіталізації та ліквідності організованого ринку цінних паперів; підвищення прозорості операцій на фондовому ринку та інформації емітента щодо свого фінансового стану та результатів діяльності згідно з вимогами Міжнародної організації комісій з цінних паперів та Директивами Європейського Союзу; узгодження вітчизняного законодавства з міжнародними стандартами і сучасними вимогами розвитку фінансових відносин; розробка ефективної системи державного регулювання ринків капіталу з метою контролю за дотриманням вимог законодавства, запобігання шахрайству тощо.

Отже, варто зробити висновок, що здійснення послідовної цілеспрямованої політики формування в Україні ефективного фондового ринку є принципово важливою складовою завершення процесу ринкової трансформації національної економіки, забезпечення інституційної збалансованості останньої, суттєвим чинником зміцнення національної конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі.

Література:

1. «Oleg Soskin Portal» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.soskin.info>.
2. Постанова Верховної Ради України «Про Концепцію функціонування та розвитку фондового ринку України» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/342/95-вр.

Холод І.В.,

*студент 2 курсу соціально-правового факультету,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПОЗАБІРЖОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Торгівля цінними паперами на фінансових біржах є досить ефективною, що зумовлюється підвищеною надійністю вкладення капіталу завдяки жорсткому контролю за угодами і глибокою перевіркою фінансового стану емітента.

Поряд із біржовим ринком існує позабіржовий. Суть позабіржового фондового ринку виражено його назвою — це та частина фондового ринку, що перебуває поза сферою діяльності фондових бірж. Незважаючи на те, що біржовий і позабіржовий ринки конкурують між собою, їх слід розглядати не як такі, що взаємовиключають, а як такі, що взаємодоповнюють один одного [1].

Роль позабіржового ринку полягає в тому, що він:

- збільшує обсяг інвестицій, оскільки завдяки своїй розгалуженості, масовості та оперативності наближає фондовий ринок до дрібного інвестора;
- оперативно знаходить для інвесторів найвигідніші об'єкти вкладання капіталу;
- сприяє розвитку фондового ринку на рівні регіонів (областей, районів, міст);
- є корисним економічним інструментом для місцевих органів влади;
- створює передумови для прискорення розвитку інфраструктури фондового ринку в країні, зокрема для створення електронних інформаційних каналів і мереж, що забезпечують відкритість процесу випуску й обігу цінних паперів та обґрунтованість рішень, що приймаються, щодо їх продажу й купівлі;
- є сприятливим середовищем розвитку послуг для учасників фондового ринку: інвестиційного консультування, управління портфелями цінних паперів, інших видів діяльності фондових бірж;
- змушує фондові біржі постійно вдосконалювати якості своєї роботи, щоб вистояти в конкурентній боротьбі з позабіржовим ринком.

У всьому світі спостерігаються тенденції до зростання обсягів позабіржового обороту. Але не слід вважати, що сучасна роль фондової біржі в торгівлі цінними паперами зменшується. Біржа продовжує виконувати важливу роль по акумуляції і мобілізації грошового капіталу. Цей ринок забезпечений швидкою і кваліфікованою інформацією, має в розпорядженні цілу систему спеціалізованих посередницьких і консультативних фірм. Тобто біржа — це своєрідний сервіс по обслуговуванню ринку капіталів і кредитної системи. Тому — на біржах багато індивідуальних вкладників.

Позабіржовий ринок відрізняється від інших фінансових ринків тим, що його учасником фактично може стати хто завгодно із

доволі невеликими попередніми внесками (депозитом). Для участі в ринку не вимагається ані спеціальної освіти, ані великого стартового капіталу, ані потужної матеріальної бази [2].

Контроль за проведенням валютних операцій в Україні здійснює Національний банк України (НБУ). Питання щодо надання послуг фізичним особам у сфері здійснення арбітражних операцій на умовах маржинальної торгівлі було врегульоване шляхом прийняття Правлінням Національного банку України постанови від 03.08.2012 № 327. Цією постановою було закріплено право здійснювати арбітражні операції на умовах маржинальної торгівлі виключно за уповноваженими банками [3].

Не зважаючи на це на території України діють так звані фореक्स-компанії. На відміну від банків, більшість форексних компаній працює як фірми, що надають інформаційні послуги. А договори з клієнтами укладає іноземна компанія, що зареєстрована, як правило, в офшорній зоні. Така компанія не несе жодної відповідальності — ані юридичної, ані фінансової — і відповідно не може дати жодних гарантій щодо виконання своїх зобов'язань [4].

Особливості офшорної діяльності таких компаній дозволяють їм реалізовувати недобросовісну політику, що призводить до виникнення додаткових ризиків для клієнтів. Так клієнтські заявки часто виконуються за неринковими курсами або взагалі не виконуються. Клієнти часто зазнають втрат через неповнення отриманих прибутків. Окрім того, офшорний статус таких компаній дозволяє їм без особливих проблем припинити свою діяльність. У такому разі повернути власні кошти клієнту буде неможливо. Адже кошти переказувались за кордон не як гарантійний внесок з метою здійснення арбітражних операцій, а як оплата послуг, що нібито надала йому ця компанія. Клієнт подібної компанії зазвичай не має реальної можливості яким-небудь чином оскаржити її дії та отримати юридичний захист у конфліктних ситуаціях [5].

Привабливими форексні компанії для наших громадян робить спрощена система відкриття рахунків, відсутність фінансового моніторингу та необхідності податкових сплат. Ці сумнівні переваги неспівставні з тим ризиком, на який наражають своїх клієнтів ці компанії.

Це викликає гостру необхідність в чіткому врегулюванні на законодавчому рівні, всіх відносин які виникають у цій сфері. Адже враховуючи роль такого ринку в країнах з розвинутою економікою.

Закріплення прав і обов'язків такого ринку на державному рівні, дозволить здійснювати жорсткий контроль за діяльністю таких компаній. Також, доцільно було б розширити повноваження НБУ стосовно регулювання операцій на ньому, зокрема створити відповідні органи виконавчої влади. Прикладом існування таких органів можуть бути Британське Управління з фінансового регулювання і спостереження, та Комісія із ф'ючерсної торгівлі товарами у США. Окрім того, у США велику роботу із розробки правил торгів, умов надання брокерських послуг і розв'язання конфліктних ситуацій здійснює неурядова Національна ф'ючерсна організація.

Проведення таких заходів дозволить не тільки захистити права громадян країни, але й дозволить отримувати додаткові кошти до державного бюджету. Також це зробить роботу на таких ринках більш популярною, що теж принесе свої дивіденди.

Література

1. Рулетка по имени ФОРЕКС [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.forex.ua/forex_ukraine.shtml.
2. Мозговий О. М. Фондовий ринок: Навч. посібник / О. М. Мозговий. — К.: КНЕУ, 1999. — 316 с.
3. На ринку Форекс грядут зміни [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~2/0/all/2013/08/28/307980>.
4. Проблеми власності та легалізації капіталів і доходів в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/POLITICS/problemi_vlasnosti_ta_legalizatsiyi_kapitaliv_i_dohodiv_v_ukrayini.html
5. Постанова Правління НБУ від 03.08.2012 № 327 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1434-12>.

Кайгородов О. М.,

*студент 2 курсу факультету адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ БАНКРУТСТВА КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

Становлення інституту банкрутства в Україні відбулося після проголошення її незалежності. Перший Закон «Про банкрутство» [1] був прийнятий Верховною Радою України в 1992 р. Наступ-